Пам'ятаймо про Україну!

SVOBODA СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY — УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

VOL. CIII. No. 221. JERSEY CITY and NEW YORK, TUESDAY, NOVEMBER 19, 1996. CENTS 75 ЦЕНТІВ ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК ВІВТОРОК, 19-го ЛИСТОПАДА 1996 р. Ч. 221. РІК CIII.

Депутати запротестували проти провокації

Київ.— Верховна Рада України на засіданні майже одностайно (6 голосів — проти) відкритим голосуванням ухвалила заяву щодо проєкту закону України про виведення військових формувань Російської Федерації з території України. Цей проєкт був внесений в порядку законодавчої ініціятиви народним депутатом України Іваном Симоненком.

У заяві, між іншим, говориться, що поважаючи право кожного депутата на законодавчу ініціятиву, Верховна Рада України констатує, що в зазначеному законопроєкті у провокаційній і образливій формі зображені стосунки між Україною та Росією. Тому Верховна Рада України рішуче засуджує зміст цього законопроєкту. Під цією заявою підписалися всі депутатські групи і фракції Верховної Ради України, включаючи комуністів і соціялістів, а також керівництво Верховної Ради України.

Нижче наводимо повний текст заяви:

"15-го листопада 1996 року серед народних депутатів України розповсюджено проєкт закону України про виведення військових формувань Російської Федерації з території України, внесений народним депутатом України Симоненком Іваном Петровичем (Чернігівська виборча округа номер 440).

У законопроєкті міститься положення щодо територіяльної цілісности України, статусу її окремих адміністративно-територіяльних одиниць, військових підрозділів Збройних Сил України, військовослужбовців та членів їх сімей, які викладені в явно провокаційній та образливій формі. Верховна Рада України, ставлячись з повагою до права народного депутата України на законодавчу ініціятиву, рішуче засуджує зміст цього проєкту закону, який грубо суперечить Конституції України.

Підписалися керівники всіх депутатських груп і фракцій Верховної Ради України і керівництво Верховної Ради України".

ВІДБУВСЯ ДРУГИЙ З'ЇЗД ПИСЬМЕННИКІВ УКРАЇНИ

Київ. — Тут провели свій другий з'їзд письменники незалежної України.

Учасників з'їзду привітали Президент України Леонід Кучма, прем'єр-міністер Павло Лазаренко, голова Верховної Ради Олександер Мороз та Патріярх УПЦ КП Філарет.

Зі звітною доповіддю виступив голова ради Спілки Письменників України Юрій Мушкетик. Проблеми літературного фонду висвітлив письменник Володимир Дрозд. Учасники з'їзду висловили розуміння того факту, що хоча на проведення цього з'їзду Уряд виділив гроші, але владі Спілка Письменників не потрібна і держава не буде її фінансувати, отже треба самим подбати про фінансові засоби.

Під час обговорення загальноукраїнських проблем учасники з'їзду зауважили, що через п'ять років незалежности багато українських парляментаристів та урядовців продовжують послуговуватися лише російською мовою, українська армія цілком зросійщена і далі русифікується, а Спілка Письменників Криму взагалі виступає з антидержавними закликами, хоча фінансується за рахунок України.

Висловлено пропозиції домагатится, щоб Верховна Рада затвердила обов'язкове виконання 10-ої статті Конституції і ввела положення про покарання державних керівників, які порушують закон про державну мову.

Письменники вирішили налагодити випуск портретів гетьманів України, щоб ними замінити портрети чекістів та комуністичних лідерів у колишніх совєтських "красних кімнатах" української армії, з метою підвищення патріотичної свідомости військовослужбовців. Промовці засудили антидержавну діяльність Кримської Спілки Письменників і запропонували припинити її фінансування. Пропонувалося створити державну комісію, яка контролювала б видавничу діяльність, оскільки сьогодні дуже багато друкується творів сумнівної якости. Йшлося також про спотворення ук-

(Закінчення на стор. 3)

Російська ракета впала в океан

Гонолюлю, Гаваї. — У суботу, 16-го листопада, світ захлинався від російських повідомлень про запущення Росією в космос її сателіта, завданням якого було зібрати якнайбільше даних про плянету Марс.

Одначе вже у неділю, 17-го листопада, стало відомо, що механізм російського сателіта не сповнив свого завдання і сателіт повернувся в орбіту Землі.

В усіх спостережливих станціях космічного руху на землі всю увагу звернено на те, щоб могти заздалегідь обрахувати де впаде цей сателіт, бо у ньому знаходилось 200 грамів радіоактивного плутонію, котрий міг би бути небезпечним приземлившись у місці густого заселення. З початку побоювались, що сателіт впаде десь у центральній Австралії, але вкоротці всі з полегшою зітхнули, коли сателіт впав у хвилі південного Тихого Океану на захід від Чіле.

Російські засоби масової інформації підтвердили невдалу спробу їхнього сателіта та назвали це „чорним днем" у російській космічній дослідчій ділянці.

Алєксєй Лєонов, який у 1965 році був першим совєтським астронавтом, що ходив у космосі, назвав це „страшним ударом, зокрема коли витрачено таку велику кількість грошей у час як їх так бракує для наукових дослідів".

В Мінську сталася сутичка поліції з демонстрантами

Мінськ, Білорусь. — В неділю, 17-го листопада, у столиці Білорусі від самого ранку почалася масова демонстрація представників опозиції. Коли демонстранти повернули до Площі незалежности, на якій розміщені будинки уряду і Верховної ради республіки, дорогу їм перепинили щільні поліційні кордони.

Демонстранти спробували прорватися до Площі незалежности, але поліція застосувала ґумові палиці і сльозоточивий ґаз. Є жертви, однак преса про це ще не подає точних вісток.

Однак стало відомо, що у висліді двогодинної сутички до 3,000 демонстрантів все ж розірвали поліційні кордони і прийшли на Площу незалежности, де відбулося віче. Всі, хто виступав на ньому, закликали незгідних з політикою президента Лукашенка прийти у понеділок, 18-го листопада, до будинку Верховної ради і підтримати депутатів, які протистоять антинаціональній політиці Лукашенка. Під час віча знову вудбулися жорстокі сутички з поліцією і формаціями спеціяльного призначення.

Опозиція в Білорусі активізувалася після того, як 14-го листопада президент Лукашенко усунув голову Центральної виборчої комісії Віктора Гончара, який остеріг, що не підпише ніяких доку-

(Закінчення на стор. 3)

Латвійські й українські парляментаристи обговорювали зв'язки

Київ. — Україну вперше відвідала 12-го листопада делеґація Сойму Латвії, щоб пожвавити міжпарляментарні відносини і, між іншим, обговорити забезпечення прав національних меншин та боротьбу з нелеґальною міґрацією, повідомила 13-го листопада УНІАР.

Керівник групи українських депутатів з міжпарляментарних зв'язків Антон Коропенко сказав, що ця візита не тільки активізує зв'язки між парляментами обох країн, але й сприятиме зміцненню дружніх стосунків між народами України і Латвії. За його словами, на сьогодні Латвія в деяких аспектах державотворення випереджає Україну і тому українські депутати бажають налагодити тісніші зв'язки між парляментами двох країн, обмінюючись текстами вже ухвалених законів та ділячись досвідом випрацювання законопроєктів.

Заступник голови Сойму Латвії Андріс Амерікс, який очолює делеґацію, розповів, що його країна надала всі можливості для набуття громадянства негромадянами Латвії. За його словами, на цей рік для таких осіб встановлено квоту у 80,000, але тільки кожен сотий скористався можливістю стати громадянином Латвії.

Він також сказав, що потрібно навести лад в царині нелеґальної міґрації. Латвія готова укласти договори про видачу нелеґальних міґрантів з усіма країнами світу, заявив А. Амерікс, підкресливши, що утримання цих людей є важким тягарем для бюджету будь-якої країни.

Латвійська делеґація провела зустрічі з членами комісій Верховної Ради з питань прав людини, національних меншин і міжнародних відносин і з питань економічної політики та управління народним господарством.

За словами А. Амерікса, латвійські парляментаристи розглядають Україну як одного з найважливіших своїх сусідів і зроблять все від них залежне для знаходження точок дотику в економіці і законотворчості. Він нагадав, що Латвія активно допомагала Україні при вступі до Ради Европи. „Ми повинні допомагати одні одним в усіх аспектах. І в цьому сенсі Латвія розглядає Україну як одного з надійних партнерів", — підкреслив А. Амерікс.

Розслідують випадки тероризму в Україні

Київ (УНІАР). — Тут у середу, 13-го листопада, в Адміністрації Президен-та України відбулася пресова конференція, на якій Дмитро Табачник поінформував про хід слідства у справах замаху на життя прем'єр-міністра Павла Лазаренка та вбивства народного депутата України Євгена Щербаня і його дружини.

За словами голови Адміністрації, в ході розслідування обидвох справ уже з'явилися конкретні прізвища, однак розголошувати їх передчасно. Слідчі групи опрацьовують десятки версій. Слідство в обох справах рухається активно і не лише на території України, а й за її межами.

Як уже інформовано, вбивство депутата Верховної Ради України Є. Щербаня сталося опівдні 3-го листопада на Донецькому летовищі, коли Щербань з дружиною Надією і старшим 19-річним сином повернувся з Москви. Це був зачартерований невеликий літак Як-40, на якому, окрім родини Щербанів, було кілька охоронців та п'ять членів залоги. Коли літак зупинився, до нього під'їхало червоне авто Щербаня, у яке з окремого люку почали вивантажувати багаж родини. В цей момент до літака наблизився білий автомобіль "ВАЗ-99", з якого вийшло троє у летунських строях. За кермом сидів чоловік у міліційному строї. Першим з літака вийшов охоронець. Троє "пілотів" не викликали ніякого підозріння. Та як тільки з літака вийшов Щербань з дружиною, в руках усіх трьох появилася зброя і "пілоти" почали стріляти з-під крила літака. Поранений Щербань втримався на ногах і кинувся до свого броньованого авта, але ті троє вийшли назустріч і вбили його. Важко поранена дружина накрила собою уже мертве тіло чоло-віка. Вона також померла на шляху до лікарні. Під час стрілянини загинув авіятехнік літака. Поранення дістали бортовий механік і митник. Щербань отримав три кулі в голову і кілька автоматних черг у груди.

Слідство встановило, що того дня вранці на летовище телефонували "співпрацівники" Є. Щербаня, щоб "уточнити" час прилету літака. На територію летовища їх пропустили після того, як ті пред'явили документи, які засвідчували, що це працівники летовища і об-ласного управління міліції.

Розстрілявши Щербанів за кілька секунд, злочинці відкрили вогонь по вікнах другого поверху летовища, тоді сіли в білі "Жигулі" і зникли. Невдовзі авто знайшли спаленим за 20 кілометрів від летовища. За свідченнями деяких осіб, за летовищем злочинців очікувало чотири автомобілі, на яких вони і зникли.

Готуються до конкурсів на кращі державні символи України

Київ (УНІАР). — Тут під головуванням першого віцепрем'єр-міністра Василя Дурдинця відбулося спільне установче засідання державних комісій з підготови і проведення конкурсів на кращий ескіз великого державного герба і кращий текст державного гимну України. Конкурс проводиться відповідно до постанов Верховної Ради і Кабінету Міністрів.

До державних конкурсних комісій входять члени Уряду, керівники депутатських груп і фракцій, голови творчих спілок, науковці, письменники і композитори. Учасники засідання схвалили програму та умови відкритих конкурсів. Головним елементом герба має бути знак княжої держави Володимира Великого — малий державний герб України з урахуванням герба Війська Запорізького. Проєкт тексту державного гимну України має бути написаний на музику Вербицького.

Конкурси проводяться протягом місяця з дня опублікування їхньої програми в "Урядовому Кур'єрі". Буде визначено п'ять кращих ескізів герба і п'ять кращих текстів гимну. Конкурси будуть відкритими, на виставках, щоб участь могли взяти усі громадяни України.

До 59-го Відділу УНС прибуде св. Миколай

Бриджпорт, Конн. (І. Г.). — Місцевий, 59-ий Відділ УНСоюзу спонзорує імпрезу відвідин св. Миколаєм дітей-членів вищеназваного Відділу та гостей, яка відбудеться у неділю, 8-го грудня, о год. 12-ій по полудні в залі місцевої української католицької церкви при вул. Барнум та Гобл гайвей.

Запланована коротка та цікава програма, роз-дача окремих подарунків кожній дитині від 59-го Відділу, солодке та перекуска для дітей. Управа Відділу, а головно фінансовий секретар Тарас Сливінський та предсідник Відділу Роман Стець докладають всіх зусиль, щоби імпреза вдалася.

За інформаціями слід звертатися до Т. Сливінського на число (203) 375-6995.

В Україні

(З інформацій УНІАР)

О.ТКАЧЕНКО ІНІЦІЮВАТИМЕ ВСТУП УКРАЇНИ ДО МПА СНД

КИЇВ. — Перший заступник голови Верховної Ради України Олександер Ткаченко, який очолював делеґацію українських парляментаристів на восьмій сесії Міжпаляментарної асамблеї в Санкт-Петербурзі, під час зустрічі з журналістами сказав, що він ініціюватиме у Верховній Раді вступ України до МПА СНД. На думку Ткаченка, "необхідно законодавчо підкріплювати економічні відносини, які є між країнами СНД". Ткаченко вважає, що зі вступом до МПА СНД Україна не втратить суверенітету, а лише братиме активну участь в економічному, торговельному, фінансовому співробітництві в межах СНД.

ВИМАГАЮТЬ ПУБЛІКАЦІЇ ГАЗЕТ УКРАЇНСЬКОЮ МОВОЮ

ЗАПОРІЖЖЯ. — Національно-демократичні організації области звернулися до Президента Леоніда Кучми і міністра юстиції Сергія Головатого з вимогою забезпечити публікацію державних газет українською мовою. „Нам не зрозуміло, чому районні і міські ради друкують свої газети недержавною мовою. Навіть єдина україномовна газета области — друкований орган Обласної Ради „Запорізька Правда" відтепер друкуватиметься також російською", — пишуть представники Товариства „Просвіта", Народного Руху України та інших організацій. Автори звернення вимагають від С. Головатого дати офіційне роз'яснення про використання недержавної мови у державних засобах масової інформації, а від Л. Кучми як ґаранта Конституції — вплинути на мовну політику не тільки в Запоріжжі, а й в усій Україні.

НАФТОВА ПЛЯМА В КЕРЧЕНСЬКІЙ ПРОТОЦІ

КЕРЧ, Крим. — У Керченській протоці екологічні служби зафіксували нафтову пляму загальною площею 5,000 квадратних метрів. Походження плями невідоме, але висувається припущення, що вона виникла в наслідок вантажень і розвантажень кримських танкерів у феодосійському терміналі або надійшла з терміналу Новоросійська тобто з Росії. Судна-збирачі намагаються ліквідувати пляму.

ВИВЧАЮТЬ УМОВИ БАЗУВАННЯ ЧОРНОМОРСЬКОЇ ФЛЬОТИ

КИЇВ. — Комісія Верховної Ради України у закордонних справах та зв'язках з СНД вивчає питання про умови базування в Україні російської Чорноморської фльоти. Як уже інформовано, Верховна Рада України вирішила заслухати інформацію Уряду та Президента України щодо розподілу Чорноморської фльоти. Депутат Богдан Ярошинський вважає, що Україна не повинна погоджуватися на 20-річний винайм російською фльотою українських бухт у Севастополі. На його думку, за ці роки Росія не будуватиме нових баз на власній території, а лише зміцнить берегові інфраструктури своєї фльоти в Севастополі та посилить становище Росії в Криму. "Конфіденційність, з якою готувалися домовлення щодо остаточного розподілу Чорноморської фльоти, означає лише одне — чергову капітуляцію України перед Росією в Криму", — зазначив Б. Ярошинський. Очолювана ним Українська Республіканська Партія підготувала проєкт закону, де пропонується зафіксувати у договорі, що до 2000 року частини російської Чорноморської фльоти мають бути виведені з території України, а до того часу російським військам Україна може здати у винайм не більше, ніж дві бухти. Цей законопроєкт розглядатиметься у Верховній Раді.

ГОТУЄТЬСЯ ВІЗИТА Л.КУЧМИ ДО ТУРЕЧЧИНИ

КИЇВ. — Президент України Леонід Кучма прийняв президента турецької компанії "Біржан", співголову спільного українсько-турецького підприємства "Уктур" Ведата Бирлика, який передав голові української держави листа від президента Туреччини Сулеймана Деміреля. За словами пресового секретаря Президента Дмитра Маркова, під час зустрічі обговорено деталі офіційної візити Л.Кучми до Туреччини, запляновaної на кінець листопада. Обговорювалися також деякі перспективні проєкти, наприклад, альтернативного постачання в Україну енерґоресурсів, туризму, торговоекономічного співробітництва.

ПРОТЕСТУЮТЬ ПРОТИ СКОРОЧЕННЯ ТАТАРСЬКОМОВНОГО ВІДДІЛУ

СИМФЕРОПІЛЬ. — Тут відбулося віче протесту проти скорочення числа студентів у відділі кримськотатарської мови Симферопільського Університету. Віче організувала національна партія "Адалет". За даними учасників пікету, цього року у відділ кримсько-татарської філології замість 50 прийнято лише 30 студентів. Віче ухвалило звернення до керівництва Криму і України, у якому просять збільшити число студентів з вивчення татарської філології.

СПІВРОБІТНИЦТВО НАЛАГОДЖУЄТЬСЯ

ХАРКІВ. — Голова харківської обласної державної адміністрації Олег Дьомін повернувся з Женеви, де провів переговори з керівниками західньоевропейських фірм. В результаті переговорів підписано меморандум про співробітництво між підприємствами Харківщини та Західної Европи. Ці останні висловили готовість допомогти впровадити на Харківщині нові технології перероблення сільсько-господарської продукції та створити центри обслуговування техніки і електронічного обладнання.

СПОРУДЖУЮТЬ ЮВЕЛІРНУ ФАБРИКУ

РІВНЕ. — У першому півріччі наступного року в місті буде споруджено ювелірну фабрику з обробки українського бурштину. За словами голови Рівненської обласної державної адміністрації Романа Василишина, гроші на завершення будівництва обіцяє виділити Уряд. За попередніми прогнозами, річний прибуток від діяльности фабрики становитиме 4.8 млн. дол. Підприємство вже отримало сертифікат якости Польської академії наук, у якому відзначено унікальні якості поліського бурштину.

В АМЕРИЦІ

У ВІВТОРОК, 29-ГО ЖОВТНЯ, на летовищі ім. Джей. Еф. Кеннеді аґенти ФБІ заарештували прибувшого з Москви Владіміра Ґалкіна, колишнього полковника КҐБ. Виявляється, що це ув,язнення було спричинене непорозумінням поміж обидвома американськими розвідчими аґенствами ФБІ та Сі-Ай-Ей. Щойно минулого четверга, 14-го листопада, за стараннями Джана Дойча, директора Сі-Ай-ЕЙ, вдалося переконати Департамент юстиції, щоб В. Ґалкіна звільнити. Хоч аґенти ФБІ не були задоволені таким вислідом, то все ж таки мусіли погодитись з рішенням керівництв обидвох аґенств і Державного департаменту. В. Ґалкіна оскаржували, що він у 1991 році, в часі холодної війни, будучи на Кипрі, пробував купити таємні інформації від американського комп'ютерного експерта.Тепер В. Ґалкін на пенсії, а до ЗСА приїхав у справах бизнесу — купна розвідувального поліційного обладнання.

У СВІТІ

У РИМІ МИНУЛОГО ТИЖНЯ з членства у партії, що є наслідником Фашистської партії її діда Беніта Муссоліні зрезиґнувала Алєсандра Муссоліні. На пресовій конференції 33-річна депутатка А. Муссоліні сказало, що виступає з партії Національного союзу через непорозуміння з керівником партії Джілнфранко Фіні, а тепер вона буде партійно незалежним депутатом.

ОФІЦІЙНІ ЧИННИКИ ЄГИПТУ повідомили, що минулого четверга, 14-го листопада, на Нілі поблизу місцевости Едви, 360 миль на південь від єгипетської столиці Каїру, затонув корабель, на борті якого знаходилася велика кількість чеських і словацьких туристів. Згідно з даними корабель „Аміра Жіган" мав 83 пасажири з того 63 чеських і 14 словацьких туристів. За непідтвердженими даними покищо не можуть дорахуватися принаймеше 20 осіб.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, NJ 07302.

Svoboda: (201) 434-0237; Fax: (201) 451-5486. UNA: (201) 451-2200

Soyuzivka UNA Estate: 216 Foordmore Rd., Kerhonkson, NY 12446
(914) 626-5641, Fax (914) 626-4638, e-mail: fqsst@aol.com

Передплата на рік $100.00, на півроку-$60.00. Для членів УНСоюзу $75.00 річно, на півроку-$40. За кожну зміну адреси-$1.00.
Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

Головний редактор: Зенон Снилик

Second Class Postage paid at Jersey City, NJ

Лукашенко поспішно збирає приятелів

Розпочавши 11-го листопада ц.р. свою дипломатичну діяльність у Білорусі, амбасадор Польщі у цій країні Ева Спихальска після вручення президентові Александрові Лукашенкові вірчих грамот сказала: те, що Лукашенко прийняв її не в протокольний понеділок, а саме в день незалежности Польщі, є добрий знак для початку служби. А Лукашенко висловився, що польська амбасадор "буде щаслива, що свою дипломатичну кар'єру розпочинає саме в Білорусі. Думаю,— сказав він далі,— що досягнемо порозуміння, якого не знаходимо нині через величезний потік дезінформації з боку білоруської президентської опозиції". Президент Лукашенко виявив зацікавлення інтенсивнішим, ніж досі, припливом польського капіталу до Білорусі, а Е. Спихальска сказала,що ситуація, яка склалася в Білорусі, зовсім не вражає та що "надмір критиканства є найшкідливішим. Потрібно, передусім, якнайбільше вирозуміння і протягнення з нашого боку приятельської руки".

Недавно ж А. Лукашенко отримав поздоровчу телеграму лідера однієї з польських політичних партій Болеслава Тейковського, про що відразу повідомила білоруська телевізія в головному щоденному випуску; щоправда, про те, в чому конкретно бажає Лукашенкові успіхів Тейковський, телевізія промовчала. Можливо, як повідомила пресова агенція ПАП, — у форсуванні проєкту змін у конституції, що президент спробує зробити шляхом референдуму і проти чого протестує широка білоруська опозиція, яка вбачає в президентських плянах прагнення запровадити в Білорусі диктатуру. Додамо, що Тейковський підтримує контакти з білоруською Ліберал-демократичною партією, яка підтримує А.Лукашенка та яку відверто називають філією партії Владіміра Жириновського...

Вручення вірчих грамот польської амбасадор і згадана телеграма вищого функціонера польських лібарал-демократів збігаються в часі з уневажненням Лукашенком рішення Конституційного суду Білорусі щодо нав'язаного народові референдуму, в час гострої політичної боротьби між президентом і парляментом. Що ж до масових акцій опозиції проти нинішньої, президентської по суті, влади, то виглядає, що Лукашенко ними не надто журиться. Як, посилаючись на "таємну директиву", стверджує колишній міністер внутрішніх справ Білорусі Юрій Захаренко, "спеціяльні підрозділи виставлять проти них (опозиції — ред.) танки, автоматників, снайперів". За словами колишнього міністра, білоруських "спецназівців" школили російські спеціялісти, що мають досвід вуличних боїв у Грозному...

Про некомпетентність Лукашенка, порушення ним законів та прагнення встановити диктатуру говорили під час Національного конгресу прибічники Білоруського народного фронту. Та "термінатор інтеграції", як назвала Лукашенка журналіст Л. Саєнко з Мінська, зовсім відмовившись від взаємодії з законодавчою владою, визначився остаточно. Його вже не зупинять ні парлямент, що ще пробує спрямувати його ініціятиви в русло закону, ні Конституційний суд. Лукашенка нині більше хвилює, чи легітимність його референдуму визнає Росія. І тому, про всяк випадок, білоруський президент, попросивши слова в одному з останніх засідань Державної думи Росії, запропонував створення білорусько-російської конфедерації. Тут, можливо, він хоче скористатися досвідом довоєнної шовіністичної Польщі. Таке об'єднання, на думку А. Лукашенка, мало б стати прикладом для інших колишніх совєтських республік, а перша спільна сесія парляментів обидвох країн мала б відбутися вже в січні 1997 року.

Непередбачуваний А. Лукашенко стає гарантом нестабільности. Саме такий спільник потрібний російській політичній еліті, навченій ловити рибку в скаламученій воді, а тому вона (і, як бачимо зі сказаного на початку, не тільки вона) закриває очі на Лукашенкові "особливості". Та, як би не поспішав потенційний білоруський диктатор заручитися підтримкою приятелів зі сторони, на оті його "особливості" не має права закрити очі в час референдуму 24-го листопада білоруський народ. А він, дуже хочеться вірити, бажає для себе вільного, щасливого та гідного людини майбутнього.

...Автори книжок і видавництва, які бажають, щоб про їхні книжкові видання були в щоденнику поміщені бібліографічні нотатки, вістки й огляди, повинні прислати до редакції „Свободи"разом з двома примірниками даного твору також і адресу, де таку публікацію можна набути, та її ціну.

Ярослав Гайвас

СПІЛЬНИМИ СИЛАМИ, ЧИ...

Останні вибори в ЗСА створили особливу ситуацію. Тріюмфальна перемога Билла Клінтона і великі успіхи Республіканської партії зовсім виразно вказали: або спільними силами прямувати до дальших здобутків, які так дуже потрібні і у внутрішньому житті країни, і ще більше у світовій політиці, або персональні амбіції, партійні престижі, як у кожному випадку двоєвластя будуть кінчатися невдачами і втратами, що їх буде оплачувати, очевидно, країна.

Перші ознаки

Перше слово було за президентом Клинтоном. До оцінок Президента ми вже звикли. Вони завжди не високі. І аналітично, і висновками. На першій пресовій конференції у п'ятницю, 8-го листопада, особливо довгій, Президент у своїх вичерпних відповідях на питання представників засобів масової інформації виразно подав, як він розуміє існуючу ситуацію і свою ролю в ній. Він заповів на наступний тиждень з керівництвами обидвох партій спільну нараду для устійнення пляну бюджету на черговий рік, що є не лише найактуальнішим завданням, але також найспірнішим. Цим він підкреслив, про що він уже зразу після виборів кількакратно висловився, що змагатиме до двопартійної співпраці. Одначе, якось дивно вийшло, що з боку засобів масової інформації падали запити в першу чергу про внутрішні справи, з особливим наголосом на спірні, як закиди проти Президента та слідства в дуже маловажних проблемах.

Серед тих запитів були і драстичні , спрямовані проти дружини Президента, які він сприйняв роздразнено, але з очевидним тактом. Про питання і проблеми світової політики, які знаходяться в дуже важливому переходовому і вирішному, або передвирішному стані, майже запитів не було. Бо запити, які впали про Боснію й ізраїльсько-палестинський конфлікт, хоч пекучі і скомпліковані, але вага їхня, якщо йдеться про загальнолюдські виміри, обмежена. Але запит, кого він думає номінувати кандидатом на державного секретаря, дав йому змогу виразніше з'ясувати цю проблему. І над тією відповіддю можна буде дещо ширше застановитися у дальшому тексті.

Кружляються вістки, що Президент навіть бере до уваги можливість номінувати на цей пост когось з відповідних членів Республіканської партії. Про серйозність цього питання він заявив: „Ми розуміємо, що американський народ бажає, щоб ми працювали з республіканцями і ми маємо разом з ними збудувати вітальний центр", Значить, це не лише політика Президента, але й мандат народу. Становище до цього Президента ми вже знаємо, а про становище республіканців ще не зовсім певні. Зразу після виборів республіканський спікер Палати репрезентантів Нют Ґінріч виразно про таку співпрацю заговорив, але республіканський спікер Сенату Трент Лат у своєму виступі на „Міт тге Пресс" аґресивно заатакував демократів і особисто президента Клінтона і заявив, що вони мусять наперед вибачитися за свої передвиборчі виступи проти республіканців, хоч виступи демократів були багатостриманіші ніж республіканців. Але це щойно перші кроки в грі, коли противники один одного випробовують, щоб зрозуміти, як далеко можна йти.

Запити представників преси

Американські редактори й репортери славляться своєю доскіпливістю, глибоким вниканням в проблеми, що не раз боляче для запитуваних, але саме в тому одне з джерел їхньої поінформованости. Але дуже характеристичним було перше питання, яке поставлено Президентові, воно кінчилося: „Як ви дали собі раду з вашою характеристикою, зформульованою вашим опонентом, що ви є Президентом, якому не можна вірити? Президент відповів спокійно: „Американський народ чув це продовж п'ятьох років і дивився на це ґрунтовно... і виробив собі опінію, що я працював твердо для нього і що буду далі працювати... і висловив мені своє довір'я „я зроблю все, що зможу, щоб бути гідним цього довір'я". Запитувач сів і присів.

Правда, бракувало інше ставити подібні питання. Одному репортерові захотілося знати, яке становище Президента до інвестиґацій, які ведено проти нього, інший питався про дотацію, що її склала родина індонезійських мільярдерів до виборчого фонду Демократичної партії. На ці питання Президент відповідав докладно, що забрало багато часу. Але інакше не можна було. Бо на зачіпки треба відповідати фактами, інакше їх повторюватимуть. Фактично майже всі запитувачі, ставляючи запити, мали на меті заатакувати характер Президента. Але й цьому немає що дивуватися, бо це прийнято в цій країні у відношенні до провідних людей. А зокрема у виборчому періоді. Тоді не лише кандидати, але й автори в засобах масової інформації висувають закиди, застереження, підозріння, яких нормально не прийнято висувати. Кожен край має свій звичай.

Один із запитів був особливо докучливий. Репортер відкликався до попередньої відповіді Президента, що збірку на кошти виборів переводив Демократичний Краєвий Комітет, зробив висновок, що Президент хоче скинути відповідальність за евентуально протизаконні збіркові заходи. Якщо такі були то були обидвох боків, а чи були, то покажуть дальші кроки в цій справі, на що Президент дуже влучно відповів: „Якщо щось такого було, то я брав би абсолютну відповідальність за те, бо я є демократ і я є титулярний голова Демократичної партії". Оце на такі запити здобувалися одні з найкращих представників засобів масової інформації, а тільки такі є в столиці країни Вашінґтоні, і тому не диво, що ті інформаційні засоби частенько виписують такі несусвітні історії і подають такі інформації, що коли б це було не в засобах масової інформації, тоді судове втручування було б зовсім на місці. Але пресові норми, бо пресового закону в цій країні немає, дозволяють на це, бо це нормально підтягають до висловів особистої опінії, а це захищене Конституцією.

Політичні запити з ділянки закордонної політики, а було їх фактично два, це: 1) Чи є можливим, що президент буде тримати американські збройні частини в Боснії довше, як до березня, коли НАТО рішить, що вони потрібні? Хоч в цьому питанні власне у засобів масової інформації вже були точніші дані, то Президент мусів це все повторити. Він сказав, що американські, як й інші військові відділи є там для виконання призначеної місії. Цю місію вони закінчують у березні і їх поволі вже звідтам відтягають. Якщо командування НАТО буде мати іншу нову місію, з'ясує її і конечну потребу підкріпити її військовими відділами, тоді американська сторона розгляне саму місію, її потребу і доцільність, потребу висилати там військові відділи з тим призначенням, які, очевидно будуть відповідно перешколені і вивіновані і рішить, висилати їх чи ні.

Завдання світової політики ЗСА

Ясне, що цілого комплексу майбутньої політики Президент у своїй відповіді, яка була дуже обмежена не міг з'ясувати. А питання було: Шукаючи нового державного секретаря, першим завданням для нього, яке ви маєте на увазі, буде особа, яка зуміє процес палестинсько-ізраїльських переговорів наново оживити? Президент використав це обмежене змістом питання для короткого зображення деяких завдань майбутнього державного секретаря. А це є продовжувати зусилля для побудови неподільної демократичної Европи, тим самим поширити НАТО. Тут Президент повернувся до того, що він намагався робити, а що виявилося нереальне, а в наслідок шкідливе і для Европи, і для ЗСА, і для світу. А це, як він дослівно сказав "сконсолідувати наше партнерство з демократичною Росією, а не підривати її". З усіх боків, особливо з Росією чуємо і самі бачимо, що там демократичної Росії немає, а є Росія, що намагається за всяку ціну відбудувати імперію, що противиться усякій демократії. Друге: продовжати бути силою за мир на Середньому сході, в Північній Ірляндії, в Боснії, загалом усюди; третє: протиставитися загрозам тероризму, організованого злочинства, поширенню наркотиків, розповсюдження зброї масового знищення, і нової високотехнологічної зброї; накінець треба використати надзвичайні економічні нагоди для ЗСА для побудови ґльобальної світової структури, яка устабілізує решту світу і поможе Америці продовжти її добробут.

На цьому Президент закінчив, додаючи, що для виконання цього всього, це він сказав жартівливо, треба маґіка. А до того треба додати, що і маґіки є на світі, які роблять несподівані речі. А чи все вдасться зробити, залежить не так від маґіка, але чи внутрішні сили в ЗСА зуміють разом іти до спільних цілей, чи ні. Коли так, то принаймні частину з них осягнуть, коли ні, то погіршать уже існуючі недоліки і збільшать невигоди та небезпеки для цієї, Богом благословенної країни і для світу.

З ЛИСТІВ ДО РЕДАКЦІЇ

„Таке було й зі мною"

У „Свободі" з 7-го листопада ц. р. прочитав листа п. з. „Чи хочу я ще їхати в Україну?" Автор його з Рочестеру, Н. Й. підписався ініціялами „М. Р." Вважаю, що правильним заголовком мого відгуку-листа було б: „Таке було й зі мною". Автор з Рочестеру розказує як то він був приневолений дати митникам хабара на летовищі у Львові (і то двічі), що не мусів підносити й класти на стіл важкої валізи для контролі. Подібний випадок був і зі мною також цього літа й у Львові, але бажаю почати свого листа з того, що при помочі аґенції подорожей „Діяспора" у Філядельфії здійснив плян відвідати три країни: Англію, Україну і Польщу. В останніх двох країнах був уже раніше, а Англію відвідував вперше після 42-ох років, де колись проживав. З Англії, з манчестерського летовища, гарним, новим українським літаком відлетів до Львова. З приємністю стверджую, що переліт із згаданого летовища до Львова в дуже чистому літаку й при ввічливій обслузі був дуже приємний і короткий. Хочу ще згадати, що летовище в Манчестері просторе й чисте, лише неприємно вражав на українському терміналі напис „Львов", чомусь ще й досі покутує ця неукраїнська назва.

Термінал-будинок летовища у Львові неімпозантний — сірий і малий, незважаючи на майже один мільйон населення Львова. Тут пройшов цим разом митну контролю без пригод.

Побувши деякий час у Львові подався автобусом до Перемишля. До речі, автобуси між цими містами курсують кілька разів на день і відстань невелика. Митна контроля по цей і той бік кордону не аж така строга, строгіша у відношенні до різного виду автомашин. Щоправда, бувають випадки коли митники відбирають перевіз заборонених товарів. До Перемишля їздить багато наших людей, щоб там щось продати чи купити, бо до цього змушує їх сильна економічна криза, а народ, прямо по-геройськи, переносить це все і за це їм належиться признання й похвала. Не чув одвертих нарікань на державу — самостійність. Є нарікання на несовісних і шкідливих керівників держави.

По базарах повно всячини, по крамницях теж. Дуже багато товарів імпортованих. Словом, все можна купити аби тільки гроші! Та не легко їх роздобути, коли нема праці... Міщани, однак, подиву гідні, якось дають собі раду і з тими, що я говорив люблять свою самостійність, люблять свободу й вірять у краще майбутнє, хоч може, ще й далеке.

Запримітив також толерантність українського населення у відношенні до росіян, але час від часу по бюрах, де працюють росіяни, відчуєте у їх поведінці оцю „вищість" і нахабство, та часто буває, що знайдеться людина, яка поставить їх „на своє місце" і на тому кінець.

Мій поворот до Америки вів мене зі Львова до Варшави, а звідти до Ню Йорку. 16-го липня ц. р. прибув на летовище у Львові у поворотній дорозі до Америки. Перш усього запримітив тут недбальство й нехлюйство. Функціонувала лише одна туалета — мужеська, і коли одній жінці прийшлося зайти до туалети, то чоловік її запровадив до мужеської, а сам став „на сторожі" біля дверей. Та коли вже зачепив „цю справу", то не можу оминути нехлюйство в публічних місцях, таких як музеї, наприклад, в Музеї Івана Франка. Та найбільше потрясло мною оце „фізіологічне місце" надворі — забудуваннях св. Юра, це один жах, неописане недбальство. Побачене мене сильно засоромило й обурило. Та ж цей комплекс відвідують люди з різних частин світу. Наприклад, одного разу, коли я там був, то відвідував св. Юра японський кореспондент з Москви, який, між іншим, знав російську мову. На побачене не можу знайти найменшого оправдання.

Так проходячи митну контролю у Львові, підскочив до мене якийсь мужчина й каже: — Знаєте, пересвітлення показало, що у вашій валізці є щось подібне до ножа (нічого подібного я там не мав!), та дайте мені п'ять долярів і я вас пропущу без отвирання валіз. Правду кажучи, це для мене було ліпше, ніж відкривати й закривати валізу. Неприємно мене це вразило.

І вже, сівши в літак ще роздумував над епізодом на летовищі, але замість осудження того службовця, поведінка якого була непрофесійною й аморальною, я чомусь дарував йому за цю поведінку, мотивуючи тим, що хтозна як часто йому виплачують платню. Тут годі порівняти американських службовців на летовищі, скажімо, Ню Йорку з українськими у Львові.

Володимир Колюбінський,
Фініксвілл, Па.

І. Дибко-Филипчак

З'єднались два світи в одній любові

I

У престижевій залі амбасади України, у Вашінґтоні, 23-го жовтня, відбувся Літературний вечір — зустріч любителів поезії з нововиданою книжкою, непересічно особливого поета Абрама Кацнельсона: „Поклик висоти". Ця книжка поезій вже видана в Лос Анджелесі, в Каліфорнії 1996 року. Бо книжка „Троянди на снігу" вийшла в 1993 року в Києві. Її поет присвятив: „Вірній супутниці мого життя, порадниці в творчості — дорогій дружині Іді Яківній". Пані Іда була серед нас на залі, адже цей вечір і в дусі золотого весілля, і скільки ніжности в голосі ми відчули, коли поет прочитав вірша:

З роками не всиха любові зілля,
і скоро наше золоте весілля.
Для мене найдорожчий подарунок —
твій хай скупий, нечастий поцілунок.
І не в уста, а так немов зненацька,
в щоку, яка давно вже не юнацька.
Який цілунку дасть епітет гідний:
„палкий", „жагучий"? Ні, він просто — рідний

„Троянди на снігу" А. Кацнельсон, у Вашінґтоні пояснив, що це „квіти моєї душі, які, здається, вижили на морозі життя". Значить, що не одній з троянд помагала розцвітати„вірна супутниця життя". У книжці 325 віршів-троянд і у розділі „Спалахи" 111 ядерних висловів думок на зразок афоризмів. У — нововиданій 111 віршів окрилених покликом у висоти і пронизаних злагодою в дусі любови Бога серед народів...

Чи то Христос, чи Аденай,
собори, а чи пагоди...
О Боже, нас усіх єднай
під небом спільним злагоди —
єднай, не посвари...

Дозвольте познайомимось із Абрамом Кацнельсоном, поетом, що його душа прагне „стати безгріховною". Читаємо в книжці: Абрам Кацнельсон — відомий український поет. Народився 1-го січня 1914 року в учительській родині. Закінчив Київський університет і аспірантуру з теорії літератури. Учасник Другої світової війни. Автор багатьох збірок поезій та кількох віршознавчих книг. Лауреат літературної премії ім. Максима Рильського. Член Спілки письменників України, Об'єднання українських письменників у діяспорі „Слово", Міжнародного ПЕН Центру Америки. Заслужений діяч мистецтв України. Під цю пору живе в Лос Анджелесі.

У вступному слові амбасадора України д-ра Юрія Щербака — відкрилася чимала кількість сторінок книги життя поета А. Кацнельсона. Читав амбасадор у вірші темою, яких у чималій кількості була краса української мови. Між іншим і згадав наш амбасадор, як то під впливом, завдяки переконливості Абрама Кацнельсона покинули декотрі поети мову окупанта й почали писати свої твори українською мовою, бо „Поезія — святиня, а не крам". Вітав ще нашого гостя поет В. Бі-лаїв і п. Іванко. Відтак поет почав читати свої вірші —напереміну з першої й другої книжки. І саме у тих віршах ми відчули особливу прикмету наче з'єдинення паралель народів двох світів в одній любові почувань, чи й не єдиної душі, в світі літератури. Саме на ті паралелі дозволю собі звернути увагу.

У вірші „Мій родовід" — рядки пронизані любов'ю й пошаною:

Дізнався я, що прізвища початок
„Каце" — скорочено то „Койген цадик" —
„Святий мудрець"... Невже ж то занехаю
Своїх я предків чистий, світлий храм?"
І я — нащадок вдячний — хочу нині
хоч добрим словом пом'янути".

І в тому ж дусі рівнобіжна пошана і любов до народу держави України:

І знов бринять моїх пісень акорди,
Так наче бачу Київ і Дніпро.
Не знаю, де життя межу покину.
Хай тільки знають друзі і рідня:
І до останнього свойого дня,
нестиму я у серці Україну.
А ось „Побажання Ізраїлю":

Хай міць твоя, мов кедр, зроста.
Ще мусиш ти носить гранату.
Але не кров, а сік граната
Хай червонить твої уста!

І в тому же дусі:
Нарешті збулося: розпалася імперія.
Від нині уже Україна — Держава,
що вільною стала... І можу тепер я
на повні легені гукнути їй: Слава!

А, може це й природно можливе явище почувань до двох окремих народів, коли душа поета чує поклик висоти і з точки зору її, чутливі очі серця дивляться...

чи настане скоро час
тріюмфу Правди і Науки,
якого так чекав Тарас?

(Продовження буде)

Піттсбург відсвяткував 5-ту річницю Незалежности

Святочне відзначення п'ятої річниці незалежности України відбулось у Піттсбурзі в днях 10-11 листопада ц. р. З ініціятиви Українського Технологічного Товариства 25 українських організацій міста включились до співпраці.

Головною імпрезою була зустріч з амбасадором України, д-р Юрієм Щербаком. Понад 200 приявних зібралось у клюбі „ПАА" в університетській дільниці міста. Амбасадора та його дружину зустріли з квітами діти Рідної Школи, а членкині танцювального ансамблю „Полтава" вітали хлібом і сіллю. Символічний привіт від розлогої України принесли членкині із Союзу Українок і ансамблю „Полтава", одягнені у народні ноші десяти різних округ України. Їх представила Люба Глутковська, висловлюючи признання для Василя Джули за майстерне виконання строїв.

Національні гимни відспівали об'єднані хори Фонду Збереження Української Культури (диригент Дороті Васло) та церкви св. Івана Хрестителя (диригент Степан Зінський). Молитву виголосили декани Української Православної та Католицької Церков: о. протоєрей Юрій Гнатко та о. монсеньйор Михайло Польовий.

Після вступного слова голови УТТ Ігора Гаврилюка дирекор української радіопрограми Михайло Комічак пригадав, як ми десятиліттями, святкуючи день 22-го січня, зберігали ідею незалежної України. Опісля представники співдіючих організацій складали на руки репрезентанта Української держави привіти з нагоди дня незалежности.

Далі слідували виступи офіційних представників міста повіту, що їх представив Михайло Комічак. Це були посадник Піттсбургу Том Мурфі та комишенери повіту Алегені Л. Дун, Р. Кромнер та пані Давіда, яка передала привіт в імені свого мужа, неприявного через недугу. З черги учениця Рідної Школи Ірена Балицька виголосила коротку деклямацію.

Головного промовця, д-ра Юрія Щербака представив Михайло Корчинський, член Координаційного Комітету Допомоги Україні. У своєму виступі д-р Щербак начеркнув ключеві події, що сталися за п'ятирічний період від Деклярації про суверенітет до схвалення Конституції. Після доповіді прелегент відповідав на численні письмові запити учасників. Зустріч закінчилася гимном „Боже Великий, Єдиний" у виконанні об'єднаних хорів.

При перекусці у сусідній залі приявні мали нагоду познайомитися з амбасадором і його дружиною та обмінятися думками про сучасне і майбутнє України. Чепурно видана, багато ілюстрована програма святкування була приготована М. Комічаком і М. Котовим. Увечері того ж дня відбулася вечеря-бенкет з участю 80-ти осіб. Програму вела Марта Пісецька-Фарлі, яка представила гостей, здебільшого професорів піттсбурзьких університетів. У свойому слові, виголошеному англійською мовою, д-р Щербак накреслив успіхи нашої держави на міжнародному рівні. Користаючи з побуту в Піттсбурзі, амбасадор надав почесні грамоти трьом членам клюбу Рогер за їх харитативну медичну допомогу Україні. Це були д-р М. Куліґ, Й. Муррей та Д. Діфендерфер. З українців почесними грамотами були відзначені Михайло Комічак, Михайло Корчинський, Сидір М. Тимяк і Марта Пісецька-Фарлі.

Тост у честь відродженої Української держави виголосив Михайло Корчинський, нав'язуючи до пророчих слів Шевченка: „І забудеться срамотня давняя година, і оживе добра слава, слава України". Вечеря почалася і закінчилася молитвами о. монсеньйора Юрія Апле-ярда та о. декана Юрія Гнатка.

Ранком 11-го листопада д-р Щербак з дружиною відвідали Українську Національну Кімнату при Піттсбурзькому Університеті. Про історію цієї кімнати розказували Михайло Комічак і Тетяна Кишакевич. Студентів, що вивчають українську мову, представила їх інструктор Катерина Довбенко, опікунка Клюбу Українських Студентів. Амбасадор заохочував молодь вивчати українську мову для кращої співпраці між Америкою і Україною.

В полудне цього ж дня д-р Щербак виголо-сив у престіжевому клюбі Дюкейн доповідь для членів „Ради Міжнародних Відносин" (World Attuirs Council) про п'ять років незалежности Української держави. Програмою проводив генерал американської армії Андрій Фарлі. У дискусії приявні цікавились настановою України до НАТО, розв'язкою проблеми Чорноморської фльоти, правним положенням іноземних інвестицій тощо.

Прощаючись з українською громадою на радіопрограмі Михайла Комічака, д-р Щербак відзначив, що Піттсбург зумів зберегти зв'язок між ранніми і пізнішими іміграціями. Він висловив признання за успішне збереження української національної ідеї на протязі багатьох генерацій.

Місцева преса і телебачення подали повідомлення про святкування п'ятої річниці незалежности України. Членами організаційного комітету святкувань у Піттсбурзі були Ігор Гаврилюк, Михайло Комічак, Михайло Корчинський, Марта Пісецька-Фарлі, Люба Глутковська, Микола Котов і Богдан Грицишин.

М. Корчинський

Храмове свято церкви Покрова Пресвятої Богородиці в Пармі

УКЦерква Покров Пресвятої Богородиці в Пармі святкувала Храмове свято в дні 20-го жовтня, неділя, 1996 року, о год. 12:00 з полудня, зараз по Службі Божій в залі Святопокровського Осередку. Треба зазначити, що церква вже традиційно звеличує це своє свято. Пресвята Богородиця є покровителькою українського народу. Навіть військові формації — Козацтво, Січові Стрільці, УПА та Українська Дивізія УНА — вибрали Пресвяту Богородицю, як свою покровительку та опікунку; до Неї молилися і під Її омофором йшли у бій проти своїх ворогів. В Україні є багато храмів на Її честь, а також Вона часто об'являлася та творила чуда уздоровлення. Хоч би згадати такі місцевості, як Зарваниця, Гошів, Самбір, а останньо — Грушів та Мервичі. В минулому Мати Божа об'являлася в Люрді, Фатіма, Меджигори та багатьох інших місцях, і там ділися чуда уздоровлення.

Імпрезу відкрив о. парох Іван Чировський і опісля проводив цілою програмою. Мішаний церковний хор під диригентурою Турчина відспівав набожно пісню „Пренебесна, Пречудесна", а потім дівчинка Орися Гудз відіграла сольо на піяно „Женчичок-Бренчичок" та „Канон" композитора Бриковича. З черги хор та численні присутні співали пісню „О, Маріє, Мати Божа". Маленькі діти (дівчата і хлопці), в числі біля 15, під проводом пані матки Чировської, деклямували і співали збірно, в дуетах та індивідуально уривки різних віршів з релігійно-патріотичною тематикою, як Гайворонського „Україні ми маленькі", „Наша церква", „Боже, дякую Тобі", Завадовича „У церкві" тощо. На увагу заслуговують Михась Мігелич з його молодшою сестричкою, які дуже впевнено почуваються на сцені. Переплітаючи програму, хор разом зі зібраними слухачами співав набожну пісню „Марія, Діво Благословенна".

Перед обідом о. парох Чировський поділився зі слухачами рефлєксіями — спостереженнями зі своєї поїздки, як делегат Владики Роберта на Собор у Львові. Це була надзвичайна і рідкісна подія. В просторій залі Собору, в будинку Університету ім. Івана Франка, на видному місці був влаштований „Ковчег" — човен, який разом з кретською іконою символізували нашу Церкву з її змаганнями. Похвальною обставиною було, що всі Владики прислали на Собор своїх делегатів. Отець Чировський довше затримався на слові до Собору нововисвяченого Екзарха Києва, для українських католиків в Східній Україні, о. д-ра Любомира Гузара. „Ми є всесвітньою Церквою, — говорив Владика Гузар, — з якою треба числитися". „Святий дух, — сказав о. Чировський, — видимо працював над зібраними".

Було багато секцій і бідбулося біля 40 доповідей. Екзарх Гузар сказав, що в Східній і Польській Україні є майже 100 українських католицьких громад з числом мирян до 600,000, яких обслуговують 54 священиків. З монаших чинів є найчисленішими отці Василіяни і отці Редемптористи. Офіціяльно впроваджено в життя Екзархат у Києві 2-го квітня 1996 року. Патріярх Йосиф вже 15 років тому іменував 2 священиків, а саме о. д-ра Хому і о. д-ра Гузара Екзархами, але, на жаль, доперва недавно дочекалися вони визнання їх Ватиканською Курією та Папою. А шкода, бо змарновано стільки часу та енергії. „Владика Василик, — говорив о. Чировський, — відважно признав, що священики, а то і деякі Владики в Україні не мають потрібного теологічного знання та практики з підготовою". Часто священики мають тільки по кілька місяців підготови, бо не мали змоги через комуністичні заборони та обставини релігійного переслідування заглибитися в дальші студії. Тому треба над цею проблемою працювати і це уліпшити. Також відчувається різниці між галичанами і східніми українцями та з польських областей.

Дуже добре є зорганізовані латинські католики, в чому мають велику моральну та матеріяльну підтримку Польщі. Вони все ще думають про спеціяльний месіянізм — післанництво латинських католиків в Україні. До речі, цивільна влада в Україні не має і не хоче мати зрозуміння до релігійних питань в Україні. З братами православними УКЦерква на вершинах живе в згоді і дуже підкреслювалося на Соборі з'єднання Церков та екуменізм. В Україні великий брак релігійних підручників, часословів та молитовників. У загальному книжковий ринок є засичений російськими книжками і то підрядної вартости. Отець парох Чировський та ціла заля щиро вітали якраз прибулих на залю отців УПСобору Св. Володимира в Пармі, а саме о. Мітрата Степана Ганкевича з дружиною та о. пароха Мітрата Івана Наконечного з дружиною і голову церковної управи з дружиною.

Також можна було зауважити серед присутніх на залі членів інших українських церков у Пармі та українських православних церков.

По обіді о. парох Чировський продовжував свої враження зі Собору. „Вранці було хмарно на дворі, але сонце освічувало наші серця на Соборі, — говорив о. Чировський. — Резолюції зі Собору дано під розвагу нашому Синодові Епископів. Молім Бога о 'облагорозуміє' та єдність Епископів на Синоді!" — закликав о. парох. З його слів можна було вичути повагу і надії відносно особи Екзарха Києва д-ра о. Любомира Гузара, а це можна розуміти в двох аспектах: зближення до єдности з братами-православними і можливість наслідства на пості Патріярха УКЦеркви. Дуже вимовною подією в цім напрямі було іменування Екзарха о. д-ра Гузара на Синоді, якраз в дні 14-го жовтня 1996 на Епископа помічника для ведення справ усієї УГКЦеркви і Львівської Архиєпархії. Папа одобрив цей вибір.

По обіді загально відспівано кінцеву молитву „Боже, вислухай благання" та спільно всі прочитали молитву Слуги Божого Митр. А. Шептицького за український нарід. Отець Мітрат Ганкевич, емерит УПСобору в Пармі, закінчив молитвою цю конструктивну трапезу.

Д-р Володимир Боднар

О. Забужко на Міжнародному авторському фестивалі

Протягом чотирьох років нам вдавалось уможливити виступ поетам з України на Міжнародному авторському фестивалі в Торонто. Однак, через недостачу фінансової державної підтримки дирекція фестивалю в наступних роках вже не могла фінансувати кошти подорожі чужинецьких письменників. Ними займалися їхні держави, які були свідомі користи з виступів представників їхньої культури на найбільшому у світі щорічному літературному читанні. Україна досі цим не зацікавилась.

Цього року, завдяки нашому меценатові Юріві Ємцеві з Торонто, вдалося знову спровадити автора з України — Оксану Забужко. У нашої письменниці вже був ряд поезій, перекладених на англійську мову, й коли ми і дали прочитати Ґреґові [illegible]тенбе, директорові фестивалю, він радо згодився запросити Оксану.

28-го жовтня цього року О. Забужко читала свої поезії в українській мові в одній із заль фестивалю. Мимо того, що виступ починався в 9-ій годині вечора, на залі було понад 50 слухачів. (На шести інших читаннях у чужих мовах було набагато менше присутніх; італійців — тільки чотири особи).

З 65 авторів, які брали участь у цьогорічному фестивалі, вибрано тільки вісім, з якими поодиноко переводили приблизно одногодинне інтерв'ю. Між ними й нашу авторку. Інтерв'ю Оксани Забужко англійською мовою, якою вона добре володіє, відбулося 31-го жовтня. Вона почувалася до обов'язку говорити не тільки про свою творчість, але, напротивагу іншим, інформувала про літературу в Україні, особливо в добі після колоніялізму. Авторка розповіла також про проблеми жінок у нашій літературі, які вона, доречі, насвітлила у свойому контроверсійному романі „Польові дослідження українського сексу".

Цього самого вечора професійна акторка читала поезії Оксани Забужко англійською мовою. Слід зазначити, що на інтерв'ю й на вечірньому читанні були численні слухачі з-поза української громади.

Ю. Ємець своїм коштом також видав збірку перекладів поезій Оксани під наголовком „A. Kingdom of fallen Statues". Книжку упорядкував Марко Царинник, а ввійшли до неї ще крім його перекладів і переклади Аскольда Мельничука, Михайла Найдана, Ванди Фіппс, Лізи Сапінкопф, Даглеса Бурнет Сміта та Вірляни Ткач.

Збірку продавали підчас авторського фестивалю, й розійшлося майже 60 примірників. Це незвичайно велике число, коли йдеться про зацікавлення поезією в Канаді. Після кожного читання стояли довгі черги до авторки за автографами.

Оскільки Оксана добре володіє англійською мовою, вона ввесь час фестивалю була „амбасадором" України, зустрічалася й вела розмови з іншими авторами й видавцями.

Кілька газет, телевізійних стацій та радіо (між іншими й державна радіовисильня CBC) переводили інтерв'ю з нашою авторкою.

Нас дивує, що мимо того, що український конкулят дістав запрошення від фестивалю і від нас, не бачили ми на імпрезі жодного їхнього представника; інші конзуляти цікавилися своїми авторами й влаштовували їм навіть прийняття.

Оксана Забужко відома авторка трьох збірок поезій та зґаданого роману-бестселлера. До її збірки „Автостоп" проф. Шевельов написав дуже прихильний вступ.

Наша письменниця закінчила факультет філософії на Київському університеті й одержала докторат з естетики. Під цю пору працює в інституті філософії при Академії Наук України. У 1982 році Оксана викладала українську літературу й культуру у Пенсильванському Університеті, а в 1994-ому працювала як лавреат премії Фулбрайта в Гарвардському й Пенсильванському університетах.

Як науковець опублікувала працю „Філософія української ідеї та її європейський контекст".

Нову збірку („A Kingdom of Fallen Statues") можна набути в книгарні David Mervish Book Store. 595 Mark ham St., Toronto, ON. M6G 2L8, tel.: (416) 531 9975, Fax: (416) 531 554.

Л. П.

У ВАШІНҐТОНІ СПЕКУЛЮВАННЯ щодо нового складу Уряду, а зокрема коли йдеться про групу відповідальних за державну безпеку, з дня на день викликує нові поголоски та припущення. Найновіше з них це те, що кандидатом на секретаря Департаменту оборони є Вілліям Коген, колишній республіканський сенатор зі стейту Мейн. Становище державного секретаря займе колишній демократичний сенатор з Мейну Джордж Мічелл, або Ричард Голбрук. Хоч президент Билл Клінтон впродовж останніх двох тижнів неодноразово зазначував, що ця група співробітників є його першим пріоритетом, то своїх думок у цій справі покищо не оприлюднив і нічого не коментує на припущення інших.

У ЧЕТВЕР, 14-ГО ЛИСТОПАДА, в Чикаго після затяжної хвороби пістряка селезінки, помер один з кращих керівників Римо-Католицької Церкви в Америці Кардинал Джозеф Бернардін, Архиєпископ Чикаго, проживши всього 68 років. В його особі Римо-Католицька Церква в Америці, втратила одного з найкращих посередників мирних полагоджень всяких протилежних думок, як між єпископами, так і в різних контроверсійних питаннях почавши від абортів, активної участи мирян, а зокрема жіноцтва у Богослуженнях до полегшення смерти невилічимо хворим включно. Кардинал Бернардін був тією особистістю, котру Господь обдарував окремим талантом вирозуміння, толеранції, терпеливости і дипломатії, яким він вмів користуватися у кожній ситуації від шкільної дітвори до римського престолу включно.

У ЧЕТВЕР, 14-ГО ЛИСТОПАДА, парлямент Еспанії значною більшістю голосів вирішив, щоб Еспанія була повним учасником у військовій структурі НАТО після 14 років пасивного членства. З підтримкою парляменту теперішній консервативний уряд Еспанії розпічне переговори, щоб стати повним партнером цього оборонного союзу складеного з 16 країн. Франція також застановляється над тим, щоб повернутися після 30-років до НАТО, але перше хоче мати запевнення, що старшій європейській країні займатиме ключове становище, котре завжди було в руках Америки. Вашінґтон на цю вимогу зареагував досить холодно.

В Мінську сталася...

(Закінчення зі стор. 1)

ментів щодо вислідів референдуму, котрий тепер проходить у республіці. Голова Конституційного суду Валерій Тихіня оприлюднив вимогу до президента скасувати антизаконний указ щодо В. Гончара. Водночас парлямент Білорусі прийняв рішення скликати надзвичайне засідання керівників урядів Співдружности Незалежних Держав, що обговорити ситуацію в Білорусі.

Відбувся...

(Закінчення зі стор. 1)

раїнської мови в радіо і телебаченні та слабкий текст виконуваних пісень.

Було чимало й інших пропозицій, наприклад, перейменувати Кіровоградську область на Шевченківську, подбати про вирощування тополевих лісів для потреб паперової промисловости, створення на державному рівні мережі книготоргівлі тощо.

Вибори голови Спілки Письменників України були досить бурхливими, висувалися альтернативні кандидатури, однак з'їзд переважною більшістю голосів знову обрав Юрія Мушкетика. У зв'язку з цим довелося внести зміну до статуту, оскільки це вже третє обрання Ю. Мушкетика, а статут дозволяв обирати тільки на два терміни.

Нове видання Наукової Ради при СКУ

Як уже інформовано, у Вінніпегу, Ман., вийшов збірник матеріялів п. з. „У 90-ліття Зиновія Книша". Книжка містить оригінальні, переважно неопубліковані твори ювілята про Українську Військову Організацію (УВО), між іншим цікаву студію про історичну генезу „Декалога Українського Націоналіста".

З. Книш був одним з найвизначніших діячів українського національно-визвольного руху XX століття, бойовим референтом УВО, членом Проводу ОУН полк. Мельника, передовим публіцистом і мемуаристом. В новому виданні друкуються аналітичні статті, спогади і інші матеріяли в пошану ювілята визначних представників української діяспорної інтелігенції (Марко Антонович, Юрій Бойко, Василь Верига, Наталія Пазуняк та інші).

М'яка обкладинка, 104 ст., фотографії. Ціна: 6 дол. (додати 2.50 дол. за пересилку). Можна замовляти як дар особам, інститутам чи бібліотекам в Україні. Замовлення слід слати на адресу: WUC Council of Learned Societies 1216 Wolseley Ave., Winnipeg, Man., Canada. R3G 1G7.

Всім Вельмишановним Гостям

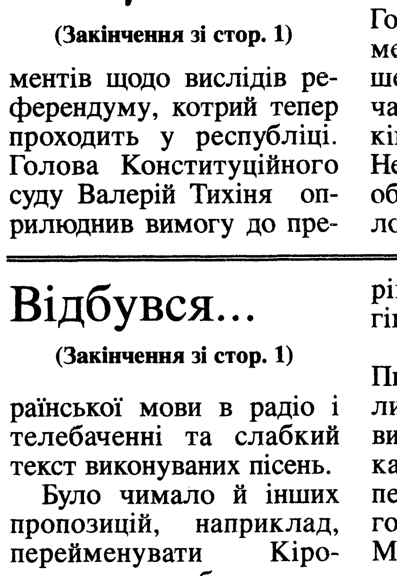
що під час прийняття з нагоди

Хрищення Катрусі Чарторийської

зложили пожертви **в сумі $296.00** на лікування **3-річної Христинки Ковтун з Івано-Франківська**

щиросердечну подяку складає

РОДИНА

В ДЕСЯТУ НЕВИМОВНО БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ ВІДХОДУ У ВІЧНІСТЬ нашої найдорожчої і незабутньої ДРУЖИНИ МАМИ і БАБУСІ

бл. п.

Марії Твердовської

буде відправлена

ПАНАХИДА

в неділю, 24-го листопада 1996 року о год. 11-ій перед полуднем у Свято-Троїцькій Катедрі Української Автокефальної Православної Церкви при 359 Broom вул. в Ню Йорку

Про участь і молитви просить

РОДИНА

Кінцеві підсумки Громадського олімпійського комітету в Ню Йорку

Громадський олімпійський комітет, що його створено під протекторатом Українського Конґресового Комітету Америки, Української Американської Координаційної Ради і Української Спортової Централі Америки і Канади і який діяв у роках 1994—96, подає до відома жертвенної української громадськости кінцеві та остаточні підсумки із збірок на допомогу Україні в участі Зимової Олімпіяди в Ліллєгаммері у1994 році та Літньої Олімпіяди в Атланті в 1996 році. Висліди збірок:

ЗИМОВА ОЛІМПІЯДА В ЛІЛЛЄГАММЕРІ, НОРВЕГІЯ, 1994:

На збіркові листи УСК та при першій зустрічі з міністром Валерієм Борзовим, президентом Національного Олімпійського Комітету України, в Народному Домі в Ню Йорку в січні зібрано **61,575.63** дол. (В тому було **10,000** дол. від ТСО „Тризуб", Філядельфія). Вислано прямо до Норвеґії на рахунок НОК України — **61,500** дол. Кошт пересилки **60** дол. Разом **61,560.00.** Залишилося на збірковім конті **15. 63** дол.

ЛІТНЯ ОЛІМПІЯДА В АТЛАНТІ

На збіркові листи УСК, дивізійників та при другій зустрічі з міністром В. Борзовим у Народному Домі в Ню Йорку (лютий 1996 р.). Зібрано **54,610.07** дол. Банкові відсотки — **979.70** дол. Балянс із Зимової Олімпіяди **15.63** дол. Сума фондів до розпорядимости **55,605.40** дол.

Окремо в той час представник збіркового олімпійського комітету у Йонкерсі Роман Глушко передав через УСЦАК на потреби НОК України зібрану ним у Йонкерсі суму **8,000** дол. (не включена у повищому зіставленні)

ВИПЛАТИ ІЗ ЗІБРАНИХ ФОНДІВ У 1996 РОЦІ:

Виасиґновано перед Олімпіядою та по її закінченні на потреби НОК України на руки Ляриси Барабаш-Темпл є **27,214.00** дол. Стейтовий Університет Вест Джорджія на покриття коштів тренування збірної України — **23,786,00** дол. Разом виплачено **51,000.00** дол. Балянс на збірковім конті **4,605.40** дол. Ліквідаційні видатки — **130.63** дол. Кінцевий балянс до переносу на фонд Відродження Спорту в Україні **4,474.77** дол.

Подаючи цей звіт до відома жертвенної української громади, Громадський олімпійський комітет висловлює свою щиросердечну подяку всім жертводавцям за їхні внески на потреби першої участи України в світовій Олімпіяді з потвердженням міністра Валерія Борзова, що на кожній здобутій Україною олімпійській медалі є частка кожного жертводавця нашої громади.

З появою цього кінцевого звіту Громадський комітет в Ню Йорку розв'язується.

Комітет діяв у такому складі: Іван Сєрант — голова; Мирослав Шміґель і Андрій Ластовецький — заступники голови; Іван Винник і Теодор Щеснюк — касири; Роман Пиндус (УСЦАК) — писар; Омелян Твардовський, Олесь Напора (оба УСЦАК), Роман Глушко, Василь Тараско і Ярослав Петрик — члени комітету.

Іван Сєрант

В Єревані, Вірменія, відбулася шахова Олімпіяда

Згідно з пресовими кореспонденціями, в днях від 15 вересня до 2 жовтня ц. р. в столиці Вірменії Єревані відбулася світова шахова Олімпіяда, в якій взяли участь 156 шахових збірних з різних країн світу, в цьому числі й України.

Шахові оглядачі висловили признання шаховій Федерації Вірменії за чудову підготовку Олімпіяди. Вони відзначають, що вірмени напередодні Олімпіяди відновили в Єревані усі готелі, вивинувавши їх новими меблями; наладнаний був міський транспорт, який без труднощів обслуговував учасників Олімпіяди і численних чужоземних гостей. Для шахістів — учасників Олімпіяди були приготовані 280 нових столів і 800 стільців; з Голяндії зпроваджено 500 шахових годинників, а з Югославії стільки ж комплєктів шахових фіґур та 4 електронних шахівниць.

Протягом кожного дня Олімпіяди відбувалося 400 шахових змагань, на які продавали квитки по 400 вірменських драмів (це менше одного доляра). Поруч шахової Олімпіяди в Єревані пройшов Конґрес ФІДЕ.

Згідно з вислідами, чоловіча збірна України зайняла відносно дуже високе 2-ге місце з-посеред усіх 156 країн-учасниць Олімпіяди; жіноча дружина, не зважаючи на понесені втрати в зв'язку з втечами ряду шахісток до Росії, Мадярщини і інших країн, зайняла почесне 4-те місце.

А ось вершки показників табель ігор шахової Олімпіяди в 1996 році. Чоловіки: 1. Росія — 38.5 точок, 2. Україна — 35, Америка, Англія — по 34, Вірменія, Еспанія, Боснія — Герцеґовина — по 33.5, Ісляндія, Німеччина, Швеція, Грузія, Болгарія — по 33, Голяндія, Китай — по 32.5, Ізраїль, Узбекістан — по 32. Далі слідують 139 країн. В жіночій групі: Грузія — 30, Китай, Росія — по 28, Україна — 26.5, Мадярщина — 26, Румунія — 25.5, Ізраїль — 25.

Подав О. Твардовський